

Сопотська Вища Школа (Польща)

Черкаський державний технічний університет

Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава
Маркевича в Ярославі (Польща)

Карпатський національний університет імені Василя
Стефаника

Хмельницький національний університет

Львівський торговельно-економічний університет

Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)

Уманський національний університет садівництва

ВПГО «Спілки аудиторів України»

Кам'янець-Подільський національний університет імені
Івана Огієнка

Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

Черкаський національний університет імені Богдана
Хмельницького.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**THE MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
FEDERATION OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF UKRAINE**

Sopot Graduate School (Poland)

Cherkasy State Technological University

State Higher Technical-Economic School named after.
Bronislaw Markevich in Yaroslavl (Poland)

Vasyl Stefanyk Carpathian National University

Khmelnitskyi National University

Lviv University of Trade and Economics

Higher School of Economics and Management in Public
Administration in Bratislava (Slovakia)

Uman National University of Horticulture

VGGO "Union of Auditors of Ukraine"

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Audit company of Varianta Ltd

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL
PROCESS IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL
ACTIVITY “**

**OF THE XIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

October 23, 2025
Mukachevo

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 жовтня 2025 р., м. Мукачево. – 341 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XIII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2025 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 3 від 17 листопада 2025 р.)

Павлишинець О.А., Кручак Л.В. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ: СУТНІСТЬ, КЛАСИФІКАЦІЯ, ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ТА ЕКОНОМІЧНА ЦІННІСТЬ	75
Пігош В.А. СИСТЕМА БУХГАЛТЕРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	77
Подгорський О.В., Максименко Д.В. ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	79
Полішук О.М. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ОБЛІКУ	81
Протасов В.В. ОСОБЛИВОСТІ ОПЛАТИ ПРАЦІ ДИРЕКТОРА ЛІЦЕЮ	83
Ратушна О.П. ОПТИМІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	85
Ренькас Ю. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЦЕСІВ АУДИТУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ	87
Реслер М.В., Балажинець М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	89
РЕСЛЕР М.В., Лалак І. ТРАНСФОРМАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ	91
РЕСЛЕР М.В., Шманько А. ГАРМОНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ: КЛЮЧОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	93
Савонік Т.П., Бойков М. І., Баранчук С.В. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН	94
Скоробогата Л.В. ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОНТРОЛЬОВАНИХ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ	97
Сопко Р.Ю., Королович О.О. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ДЛЯ СТАРТАПІВ: МІНІМАЛІЗМ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ	99
Теліга О.П., Максименко Д.В. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ	101
Фекете Т.А., Головачко В.М. ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ КОРИСТУВАЧІВ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ДІЛОВОМУ ПАРТНЕРСТВІ	102
Хома С.В., Максименко Д.В.	105

Більшість показників управлінського обліку та звітності не потребують такого ступеня оперативності. Дані про випуск продукції та напівфабрикатів, брак та інші відхилення від норм, про кількість та вартість продажу зазвичай представляють щоденно або щотижнево. Аналізувати прибутковість та рентабельність окремих товарів, робіт і послуг або секторів ринку, де вони реалізуються, дозволяють дані щомісячних управлінських звітів. При здійсненні довгострокових проектів інвестицій їх доцільно розбити на окремі етапи або види робіт, для того, щоб щотижнево або щомісячно виявляти відхилення від запланованого виконання за об'ємами та витратами на здійснення проекту.

Сучасні підходи до формування внутрішньої управлінської звітності базуються на інтеграції цифрових технологій, аналітичних інструментів і стратегічного управління ефективністю. Перехід до гнучких і автоматизованих систем забезпечує підвищення якості управлінських рішень, швидкість реакції на зміни ринку та зміцнення конкурентних позицій підприємства. Отже, розвиток управлінської звітності є невід'ємною складовою цифрової трансформації бізнесу, спрямованої на підвищення прозорості, ефективності та результативності управління.

Список використаних джерел:

1. Бутинець Ф. Ф. Управлінський облік: навчальний посібник. — Житомир: ПП «Рута», 2022.
2. Кужельний М. В. Управлінський облік: теорія і практика. — Київ: КНЕУ, 2021.
3. Kaplan R., Norton D. The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action. — Harvard Business School Press, 2020.
4. Horngren C. T. Cost Accounting: A Managerial Emphasis. — Pearson Education, 2023.
5. Іваненко В. М. Цифрові технології в системі управлінського обліку. — Харків: ХНЕУ, 2024.

Павлишинець О.А.,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

Кручак Л.В.,

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ: СУТНІСТЬ, КЛАСИФІКАЦІЯ, ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ТА ЕКОНОМІЧНА ЦІННІСТЬ

У сучасній економіці, що характеризується прискореною цифровою трансформацією, інформаційні ресурси (ІР) набувають статусу ключового виробничого чинника, часто перевершуючи за своєю цінністю традиційні матеріальні активи. Це актуалізує питання їхнього глибокого теоретичного

осмислення та адекватного відображення у системі бухгалтерського обліку.

Інформаційні ресурси являють собою таку сукупність достовірних повідомлень, отриманих інформаційною службою на основі обробленого масиву різноманітних фактів, які стосуються сфери фінансової та господарської діяльності підприємства і становить семантичну цінність для контролю і координації дій персоналу для розвитку бізнесу.

Факти служать сирим матеріалом для інформації. Неупорядкований їх масив вимагає певних процедур групування й обробки за різними заздалегідь визначеними критеріями, кількість яких залежить від ерудиції та фантазії інформаційних працівників і запитів користувачів. Разом з наведеною існують інші дефініції, коли інформаційні ресурси розглядають як окремі документи або масиви документів та документи і масиви документів в інформаційних системах (бібліотеках, архівах, фондах, банках даних, інших інформаційних системах) [1].

Інформаційні ресурси – це сукупність організованих даних, документів, знань та інформаційних систем, накопичених у процесі виробничої, наукової чи управлінської діяльності, які можуть бути використані для прийняття рішень, створення нових продуктів або надання послуг. На відміну від простої інформації, ІР характеризуються організованістю, цілеспрямованістю та наявністю матеріального або програмного носія. З облікової точки зору, ІР часто ототожнюють із нематеріальними активами (патенти, ліцензії, програмне забезпечення), однак це поняття є значно ширшим, охоплюючи також бази даних, знання персоналу (людський капітал) та внутрішні регламенти.

Класифікація ІР може здійснюватися за низкою ознак:

1. За формою носія: Документальні (архіви, бібліотеки, звіти), електронні (бази даних, програмне забезпечення, сайти) та організаційні (ноу-хау, бізнес-процеси).

2. За правом власності: Власні (створені підприємством) та придбані (ліцензії, права користування).

3. За ступенем фіксації: Формалізовані (облікові дані, коди) та неформалізовані (знання співробітників, корпоративна культура).

Життєвий цикл ІР охоплює всі етапи їхнього існування – від зародження ідеї до їхнього виведення з експлуатації або знищення. Виділення цих стадій є критично важливим для організації обліку та контролю витрат. Основними стадіями є:

1. Створення (придбання): Фаза, на якій формується первісна вартість ІР, що включає витрати на розробку, тестування, ліцензування та впровадження.

2. Експлуатація (використання): Стадія активного застосування ІР у господарській діяльності, яка генерує доходи. На цьому етапі виникають витрати на підтримку, технічне обслуговування, оновлення та забезпечення якості (валідацію).

3. Модернізація (оновлення): Внесення істотних змін, що покращують характеристики та збільшують економічні вигоди, що часто призводить до рекапіталізації витрат.

4. Списання (виведення з експлуатації): Припинення використання ІР через фізичне чи моральне зношення або втрату актуальності.

Економічна цінність ІР визначається їхньою здатністю генерувати майбутні

економічні вигоди. Ця цінність може бути прямою (наприклад, продаж ліцензій на ПЗ) або непрямою, вираженою у:

- Підвищенні ефективності операційних процесів (автоматизація).
- Зниженні витрат (мінімізація помилок завдяки якісним даним).
- Створенні конкурентних переваг (інноваційні продукти та послуги).
- Поліпшенні якості управлінських рішень, що базуються на достовірній та своєчасній обліковій інформації.

Для забезпечення якісної інформаційної бази управління необхідне чітке виділення інформаційних ресурсів як самостійного об'єкта бухгалтерського обліку. Сучасна облікова практика (зокрема, МСФЗ та національні стандарти) визнає лише ту частину ІР, що відповідає критеріям нематеріального активу (ідентифікованість, контроль, очікувані економічні вигоди). Однак значна частина внутрішніх, неформалізованих даних, а також витрати на забезпечення їхньої якості (наприклад, навчання персоналу чи валідація даних) часто списуються на витрати поточного періоду.

Облікове забезпечення якості ІР вимагає:

1. Розробки внутрішньої класифікації ІР, що відповідає потребам управління.
2. Створення аналітичних рахунків для обліку витрат на всіх стадіях життєвого циклу, включаючи витрати на валідацію та верифікацію даних.
3. Формування підходів до оцінки ІР, які не відповідають критеріям нематеріальних активів, але мають значну економічну цінність (наприклад, через їхню вплив на якість кінцевої продукції або ефективність внутрішнього контролю).

Таким чином, розвиток обліку ІР має бути спрямований не лише на їхнє формальне відображення у балансі, але й на забезпечення релевантної та достовірної інформації про їхню якість та ефективність використання.

Список використаних джерел:

1. Пушкар М.С., Пушкар М.Р. Інформаційні ресурси для бізнесу: формування та використання. Тернопіль: Карт – бланш, 2021. 217 с.

Пігош В.А.,

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

СИСТЕМА БУХГАЛТЕРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств підвищення ефективності системи управління, що неможливо без якісного обліково-аналітичного забезпечення. В цьому контексті особливого значення набувають управлінський облік і система бухгалтерського контролю, які забезпечують керівництво інформацією для прийняття обґрунтованих рішень [1].

Розвиток цифрових технологій і автоматизація бізнес-процесів зумовлюють

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>